

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СИСТЕМНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Збірник V Міжнародної
науково-практичної конференції

2026

11 червня 2026 р.
Хмельницький - Херсон

COLLECTION OF MATERIALS

V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**«FINANCIAL INSTRUMENTS
FOR SUSTAINABLE STATE DEVELOPMENT
IN THE CONDITIONS OF SYSTEMIC
ECONOMIC TRANSFORMATION»**

11th of June 2026

Khmelnytskyi - Kherson 2026

Ф 59 Фінансові інструменти сталого розвитку держави в умовах системної економічної трансформації : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. / за ред. Л. П. Сідельникової (11 червня 2026 р., м. Хмельницький – м. Херсон). – Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2026. – 578 с.

ISBN 978-617-8957-01-8 (електронне видання)

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 17 від 10 липня 2026 року)

Організаційний комітет

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Олена ЧЕПЕЛЮК – д.т.н., професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, ректор Херсонського національного технічного університету.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

КООРДИНАТОР КОНФЕРЕНЦІЇ:

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій СКИМОВ – к.е.н., дослідник кафедри торгівлі та фінансів Чеського університету природничих наук у Празі (Чехія);

Леся КОЛІНЕЦЬ – д.е.н., професор, доцент кафедри економічної інженерії Вільнюського технічного університету імені Гедимінаса (Литва);

Евангелос СІСКОС – д.е.н., професор кафедри міжнародних та європейських економічних досліджень Університету Західної Македонії (Греція);

Гві БЕДІАНАШВІЛІ – д.е.н., академік Академії економічних наук, професор Тбіліського державного університету імені Івана Джавахішвілі, професор Європейського Університету (Грузія);

Ірина ГОНЧАРЕНКО – д.н. з держ. упр., професор, член-кореспондент Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету;

Павло ГРИГОРУК – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі Хмельницького національного університету;

Ірина ЛУК'ЯНЕНКО – д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія»;

Олексій МІНЦ – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та банківської справи ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»;

Георгій РОГОВ – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова;

Марина СЛАТВІНСЬКА – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Одеського національного економічного університету;

Ніла ХРУЩ – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку Хмельницького національного університету;

Інна ШКОЛЬНИК – д.е.н., професор, перший проректор Сумського державного університету;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ;

Юрій БЕЗДІТКО – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ;

Олена СРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ;

Ольга САРАПІНА – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ХНТУ.

Збірник містить матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансові інструменти сталого розвитку держави в умовах системної економічної трансформації», що відбулася 11 травня 2026 року на базі Херсонського національного технічного університету.

Видання розраховане на представників наукової спільноти, викладачів, фахівців у галузі фінансів, працівників органів державного управління, студентів закладів вищої освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори наданих матеріалів.

Висловлені у тезах доповідей думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії.

Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

Industry : doctoral dissertation. Madrid : Universidad Camilo José Cela, 2024. 274 p.
URL : <http://hdl.handle.net/20.500.12020/1664> (дата звернення: 03.06.2026).

3. Технології: Телематика, BigData, IoT, Штучний інтелект. *FORINSURER* – журнал про страхування, перестрахування та *InsurTech*. URL: <https://forinsurer.com/theme/77> (дата звернення: 03.06.2026).

4. Іванчук Н., Шийко А. Insurtech: трансформація страхового сектору України в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2026. № 84.
URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-186> (дата звернення: 03.06.2026).

Нестеренко С. В., здобувач
Науковий керівник: **Маслій О. А.**,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківського бізнесу та оподаткування,
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава, Україна

ПЕРЕСТРАХУВАННЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В умовах воєнного стану та цифрової трансформації, що супроводжується появою нових викликів і загроз [1, с. 28], забезпечення сталого розвитку страхового ринку як вагомій складової фінансового сектору національної економіки України потребує пошуку ефективних механізмів перерозподілу ризиків. Одним із них є перестрахування, що дає змогу страховикам передавати частину ризиків іншим учасникам ринку й зберігати платоспроможність у разі реалізації значних страхових ризиків [2].

Аналіз динаміки основних показників розвитку ринку перестрахування України (таблиця 1), зокрема обсягів перестрахових операцій протягом 2023-2025 рр., свідчить про його поступовий розвиток.

Динаміка основних показників перестрахування України у 2023-2025 рр.*

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Зміна 2025/2023 рр.
Валові страхові премії, млн грн	47014,7	53078,9	72278,2	+53,7
Перестрахові премії (всього), млн грн	4650,3	4518,6	6452,8	+38,8
Частка перестрахування у преміях	9,9	8,5	8,9	-1,0
Частка нерезидентів у п/с преміях	78,4	91,2	98,5	+20,1
Виплати від перестраховиків, млн грн	x	1925,6	2967,6	+54,1

* Примітка. Складено автором за даними джерела [3].

Частка перестрахування у структурі валових страхових премій в Україні в умовах воєнного стану залишається відносно стабільною (8,5-9,9%), що характеризує перестрахування як важливий інструмент підтримки фінансової стійкості страхового ринку. Утім темпи зростання обсягів перестрахових премій (38,8%) нижчі порівняно із темпами зростання валових страхових премій (53,7%).

Розвиток цифрових технологій, спрощуючи транскордонну взаємодію із іноземними перестраховиками, водночас формує передумови для зростання залежності національного страхового ринку від зовнішніх контрагентів. Так, частка нерезидентів у перестрахових преміях України протягом 2023-2025 рр. зросла з 78,4% до 98,5%, тоді як обсяги перестрахування резидентами скоротилися у 3,6 рази. Така тенденція пов'язана зі скороченням власного капіталу вітчизняних страховиків внаслідок воєнних збитків, що унеможлиблює нарощування ними перестрахової ємності [4, с. 391].

Для поглиблення аналізу та виявлення причинно-наслідкових зв'язків між основними показниками ринку перестрахування в умовах цифровізації здійснено кореляційний аналіз, результати якого дозволяють оцінити силу та напрям впливу окремих факторів на розвиток перестраховувальних операцій (таблиця 2).

Результати кореляційного аналізу показників ринку страхування й
перестрахування України у 2025 році порівняно з 2024 роком*

Пара показників	Коеф. корел. (r)	Характер зв'язку
Валові премії та перестрахові премії	0,736	Помірна позитивна залежність
Валові виплати та виплати від перестраховиків	0,632	Помірна позитивна залежність
Коефіцієнт цесії та рівень виплат	0,199	Слабка залежність
Частка нерезидентів та коефіцієнт цесії	0,404	Помірна позитивна залежність

* Примітка. Складено авторами.

За результатами кореляційного аналізу виявлено помірний позитивний зв'язок між валовими та перестраховими преміями в Україні ($r = 0,736$), а також між валовими виплатами та виплатами від перестраховиків ($r = 0,632$), що підтверджує важливу роль перестрахування у забезпеченні фінансової стійкості страхового ринку. Водночас слабка залежність між коефіцієнтом цесії та рівнем виплат ($r = 0,199$) свідчить, що перестрахування використовується переважно для покриття великих і концентрованих ризиків. Помірна кореляція між часткою нерезидентів та коефіцієнтом цесії ($r = 0,404$) підтверджує посилення залежності ринку від зовнішнього перестрахового покриття. Така тенденція формує фінансові виклики для сталого розвитку страхового сектору, зокрема концентраційні, валютні та регуляторні ризики, що підвищують вразливість українського страхового ринку до зовнішніх змін [5, с. 277].

Отже, цифровізація страхових операцій розширює можливості транскордонного перестрахування, водночас підвищуючи вразливість страхового ринку України до зовнішніх цифрових загроз, що зумовлює необхідність формування цілісної державної політики цифрового розвитку фінансового сектору національної економіки для забезпечення сталого розвитку.

Література

1. Кудінова А. О., Маслій О. А., Буряк А. А. Формалізація ризиків і загроз економічній безпеці України в умовах цифровізації. *Управління змінами та інновацій*. 2024. № 12. С. 25-31. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-12-4>
2. Про страхування: Закон України № 1909-IX від 18.11.2021 року. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text> (дата звернення: 01.06.2026).
3. Показники діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 02.06.2026).
4. Касьян А. О., Богріновцева Л. М. Особливості розвитку ринку перестрахування в Україні. *Фінансові механізми сталого розвитку України в умовах сучасних викликів*: тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених з нагоди 125-річчя НУБіП України (м. Київ, 2 березня 2023 року). Київ: Ред.-вид. відділ НУБіП України, 2023. С. 389-392.
5. Onyshchenko S., Maslii O., Kivshyk O., Cherviak A. The impact of the insurance market on the financial security of Ukraine. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. № 1(48). Pp. 268-281. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3976>

Прищенко О. В., здобувач
Науковий керівник: **Посаднєва О. М.**,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
обліку та оподаткування,
Херсонський національний технічний університет,
м. Хмельницький, Україна

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Дослідження розвитку страхового ринку України в умовах фінансової нестабільності є актуальним, оскільки страхування відіграє важливу роль у

Наукове електронне видання

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СИСТЕМНОЇ
ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ**

ISBN 978-617-8957-01-8 (електронне видання)

Адреса редакції:
ХНТУ, 2025
29016, Україна, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11
Тел. (095) 0987810
kafedrafinansiv.konf@gmail.com

Підписано до видання 10.07.2026 р. Формат 60×84/8.
Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 58,67. Обл.-вид. арк. 63,01.
Замовлення № 3270.

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи:
серія ХС №48 від 14.04.2005 р., видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м.Херсон, вул. Соборна, 2,
тел. +38050-133-10-13, e-mail: printvvs@gmail.com